

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 18.07.2014
Avaldamismärge: RT I, 08.07.2014, 13

Välja kuulutanud
Vabariigi President
01.07.2014 otsus nr 482

Jäätmeseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 19.06.2014

§ 1. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1–33), nimetatud käitlemine, välja arvatud juhul, kui neid põletatakse, ladestatakse või kasutatakse biogaasi või komposti tootmisel.”;

2)paragrahvi 2¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jäätmed lakkavad olemast jäätmed, kui need on läbinud taaskasutamistoimingu, kaasa arvatud ringlussevõtt, ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30) artikli 6 lõikes 2 sätestatu alusel kehtestatud kriteeriumidele, mis töötatakse välja kooskõlas järgmiste tingimustega:

- 1) asja kasutatakse tavapäraselt teatud kindlal eesmärgil;
- 2) asjal on turg või asja järele on nõudlus;
- 3) asi vastab konkreetseks otstarbeks ettenähtud tehnilistele nõuetele, õigusnormidele ja tootestandarditele;
- 4) asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele.

(2) Kui direktiivi 2008/98/EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kriteeriume kehtestatud, võib keskkonnaminister, võttes arvesse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud tingimusi, määrusega kehtestada kriteeriumid, mille alusel mõned jäätmeliigid lakkavad olemast jäätmed.

(3) Kriteeriumid peavad sisaldama saasteainete sisalduse piirväärtusi, kui see on vajalik, ja võtma arvesse asja võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele.

(4) Taaskasutamistoiming, mille järel jäätmed on lakanud olemast jäätmed, peab olema määratud taaskasutamistoimingut läbi viinud ettevõtja jäätmeloas või tööstusheite seaduse alusel antud keskkonnakompleksloas (edaspidi *kompleksluba*).”;

3)paragrahvi 14 lõikes 1 asendatakse sõnad „ajutine ladustamine” sõnaga „eelladustamine”;

4)paragrahvi 15 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Ringlussevõtt, kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt, on jäätmete taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks, et kasutada neid nende esialgsel või muul eesmärgil. See ei hõlma jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või tagasitäiteks.”;

5)paragrahvi 23 lõige 1³muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1³) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud müük sidevahendi abil:

1) omab tegevuskohta Eestis ja valmistab oma nime või kaubamärgi all elektri- ja elektroonikaseadmeid või laseb elektri- ja elektroonikaseadme projekteerida või valmistada ning turustab seda oma nime või kaubamärgi all Eestis;

2) omab tegevuskohta Eestis ja müüb Eestis muude tarnijate valmistatud seadmeid oma nime ja kaubamärgi all edasi, kuid sellist edasimüütjat ei käsitata tootjana, kui tootja kaubamärk on seadmel käesoleva lõike punkti 1 kohaselt;

3) omab tegevuskohta Eestis ja laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis turule elektri- ja elektroonikaseadmeid, mis on pärit teisest Euroopa Liidu liikmesriigist või väljastpoolt Euroopa Liitu;

4) müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid sidevahendi abil otse Eesti kodumajapidamistele või muudele kasutajatele, kuid tema tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis või väljaspool Euroopa Liitu.”;

6)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Rahastamisleping käesoleva seaduse tähenduses on laenuleping, liisinguleping, rendileping või järeelmaksuga müügileping või kokkulepe, mis on seotud probleemtoodetega, olenemata sellest, kas nimetatud lepingus või kokkuleppes või tagatislepingus või tagatiskokkuleppes sätestatakse, et nende toodete omandiõigus läheb üle või võib üle minna.”;

7)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Tootjate ühendus peab tagama, et tootja nõudmisel on tootjale jäätmekäitluse tasu arvutamisel arvesse võetud toodete keskmist eluiga ning kui palju on tootja toote valmistamisel arvestanud käesoleva seaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 ning § 24 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõudeid.”;

8)paragrahvi 23 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Turustaja käesoleva seaduse tähenduses on tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, kes teeb probleemtoote turul kättesaadavaks. Turustaja võib olla samal ajal ka tootja käesoleva paragrahvi lõigete 1¹–1⁷tähenduses.”;

9)paragrahvi 24 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) piirama ohtlike ainete kasutamist, et vältida nende sattumist keskkonda ning vajadust kõrvaldada jäätmeid ohtlike jäätmetena.”;

10)paragrahvi 24 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) hõlbustama toodetest tekkivate jäätmete korduskasutust, demonteerimist ja ringlussevõttu.”;

11)paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tootja võib toote konstruktsiooni iseärasuste või tootmisprotsessi kaudu takistada toote korduskasutust vaid juhul, kui selliseid iseärasusi või tootmisprotsessi kasutades saavutatakse oluline eelis keskkonnakaitstes või ohutusnõuetes.”;

12)paragrahvi 25 lõikes 3¹asendatakse sõnad „§-de 26¹⁰–27” sõnadega „§-de 26¹⁰–26¹⁶ja 27”;

13)paragrahvi 26 täiendatakse lõigetega 1⁶ja 1⁷järgmises sõnastuses:

„(1⁶) Elektri- ja elektroonikaseadme tootjal, kelle tegevuskoht on teises Euroopa Liidu liikmesriigis, on õigus määrata oma volitatud esindajaks, kes vastutab tootjale käesoleva seadusega pandud kohustuste täitmise eest Eestis, Eestis tegevuskohta omav füüsiline või juriidiline isik.

(1⁷) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kes müüb elektri- ja elektroonikaseadmeid teises Euroopa Liidu liikmesriigis, kus tal ei ole tegevuskohta, on kohustatud määrama kõnealus teises liikmesriigis volitatud esindaja, kelle alaline tegevuskoht asub selles liikmesriigis ja kes vastutab tootjale pandud kohustuste täitmise eest selles liikmesriigis.”;

14)paragrahvi 26 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Käesoleva paragrahvi lõigete 1–5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ja 27 sätteid ei kohaldata nendele patareidele ja akudele, mida kasutatakse:

1) seadmetes, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmisega, relvades, laskemoonas ja sõjavarustuses, välja arvatud patareid ja akud, mis ei ole spetsiaalselt määratud sõjaliseks otstarbeks;

2) seadmetes, mis on määratud kosmosesse saatmiseks.”;

15)paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Käesoleva paragrahvi lõigete 1–5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid ei kohaldata:
1) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on seotud riigi esmatähtsate julgeolekuhuvidede kaitsmisega, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks mõeldud relvadele, laskemoonale ja sõjavarustusele;
2) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud ja paigaldatud muud tüüpi seadme eriomase osana, millele ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigete 1–5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid või mis ei ole käesoleva seaduse § 25 lõike 3 punkti 4 kohased elektri- ja elektroonikaseadmed ja mis toimivad üksnes kõnealuse muud tüüpi seadme osana;
3) hõõglampidele.”;

16)paragrahvi 26 täiendatakse lõigetega 12 ja 13 järgmises sõnastuses:

„(12) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatule ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigete 1–5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid:

- 1) kosmosesse saatmiseks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmetele;
- 2) suurtele paiksetele tööstuslikele tööriistadele;
- 3) suurtele paigaldistele, välja arvatud seadmed, mis olles küll kõnealuste paigaldiste osad, ei ole projekteeritud ja paigaldatud nende eriomase osana;
- 4) inimeste ja kaupade veoks mõeldud transpordivahenditele, välja arvatud kahe- ja kolme ratastele elektrisõidukitele, millel puudub tüübikinnitus;
- 5) üksnes majandus- või kutsetegevuseks kättesaadavaks tehtud maanteevälisele liikurmasinatele;
- 6) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil ning mis on kättesaadavad vaid ettevõtjatele;
- 7) meditsiiniseadmetele ja *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmetele, mis eeldatakse olevat nakatunud enne kasutusaja lõppu, ning aktiivsetele siirdatavatele meditsiiniseadmetele.

(13) Käesolevas paragrahvis kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) suured paigaldised – terminid kasutatakse käesoleva seaduse § 27 lõike 6 punkti 1 tähenduses;
- 2) suur paigaldis – mitut liiki aparatuuride ja vajaduse korral muude seadmete suuremõtmeline kombinatsioon, mille panevad kokku, paigaldavad ja demonteerivad spetsialistid ja mis on hoone või rajatise osana mõeldud alaliseks kasutamiseks eelnevalt kindlaksmääratud kasutuskohas ning mis on asendatav üksnes samasuguse kindlaks otstarbeks kavandatud seadmega;
- 3) üksnes majandus- ja kutsetegevuse jaoks kättesaadavaks tehtud maanteevälised liikurmasinad – terminid kasutatakse käesoleva seaduse § 27 lõike 6 punkti 4 tähenduses;
- 4) meditsiiniseade – meditsiiniseadme seaduse § 3 kohane meditsiiniseade, mis on ühtlasi elektri- või elektroonikaseade;
- 5) *in vitro* diagnostikameditsiiniseade – meditsiiniseadme seaduse § 6 kohane *in vitro* diagnostikameditsiiniseade;
- 6) aktiivne siirdatav meditsiiniseade – meditsiiniseadme seaduse § 5 kohane aktiivne siirdatav meditsiiniseade.”;

17)paragrahvi 26¹ täiendatakse lõigetega 1³ ja 1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1³) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kelle tegevuskoht asub väljaspool Eestit ja kes laseb Eestis seadmeid turule, registreeritakse probleemtooteregistris Eestis tegevuskohta omava volitatud esindaja kaudu. Volitatud esindaja määratakse kirjaliku volitusega.

(1⁴) Elektri- ja elektroonikaseadme tootja, kelle tegevuskoht asub Eestis, kuid kes laseb elektri- ja elektroonikaseadmeid turule teises Euroopa Liidu liikmesriigis, registreeritakse selle Euroopa Liidu liikmesriigi asjaomases registris, kuhu ta seadmeid turule laseb.”;

18)paragrahvi 26⁷ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Elektri- ja elektroonikaseadme turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille müügipind on vähemalt 400 m², tasuta tagasi võtma väikseid elektroonikaromusid, mille ükski väline mõõde ei ületa 25 cm, sõltumata sellest, kas kasutaja ostab uue sama liiki seadme või kas selles müügikohas müüakse sellist liiki seadmeid.”;

19)paragrahvi 26⁷ lõikes 2 asendatakse sõnad „lõikes 1” sõnadega „lõigetes 1 ja 1¹”;

20)paragrahvi 26⁸ lõiget 9 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) põllumajandusplasti tootja.”;

21)paragrahvi 26¹⁰ lõike 6 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõnad „§-de 26¹¹–27” sõnadega „§-de 26¹¹–26¹⁶ ja 27”;

22)paragrahvi 26¹²lõike 1 punktis 2 asendatakse sõnad „lõike 1 punktis 5” sõnadega „lõike 1 punktis 6”;

23)seadust täiendatakse §-dega 26¹⁷–26²⁰järgmises sõnastuses:

„§ 26¹⁷. Kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete väljavedu Eestist

(1) Isik, kes veab kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid Eestist välja, peab tagama, et kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus vastab miinimumnõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71) VI lisas.

(2) Kui kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmetest koosnev saadetus ei vasta direktiivi 2012/19/EL VI lisas sätestatud miinimumnõuetele, kohaldatakse sellele saadetusel käesoleva seaduse 9. peatüki nõudeid.

§ 26¹⁸. Elektroonikaromude korduskasutusse andmise üldtingimused

(1) Korduskasutuskeskus käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes teeb kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmeid kättesaadavaks isikutele, kes kavatsevad neid kasutada seadme esialgsel otstarbel.

(2) Tootja ja korduskasutuskeskus peavad olema veendunud, et elektroonikaromu järele, mis sortitakse välja terviseadmena korduskasutuse eesmärgil, on turul nõudlus.

(3) Elektroonikaromu, mis ei vasta täielikult käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel sätestatud tingimustele, kuid omab suurt korduskasutuse potentsiaali, võib korduskasutuseks ette valmistada.

(4) Seadmete remontimisel tuleb kasutada selliseid varuosi, mis võimaldavad seadmel täita oma esialgsel ülesannet ja tagada selle ohutus.

(5) Vastutus korduskasutuseks üleantud elektroonikaromu eest läheb pärast seadme kontrolli ja korduskasutuseks sobivaks tunnistamist üle korduskasutuskeskusele.

(6) Korduskasutuseks üleantavatest elektroonikaromudest tekkida võiva keskkonna- ja terviseohu vältimiseks kehtestab keskkonnaminister määrusega elektroonikaromude korduskasutuseks üleandmise nõuded.

§ 26¹⁹. Tootja kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuse soodustamiseks peab tootja tagama liigiti kogutud korduskasutatavate elektroonikaromude eraldamise muudest elektroonikaromudest enne nende üleandmist taaskasutamiseks, ringlussevõtuks või kõrvaldamiseks.

(2) Tootja peab korduskasutuse soodustamiseks võimaldama korduskasutuskeskusele juurdepääsu elektroonikaromude kogumispunktidele. Tootja võib sõlmida selleks korduskasutuskeskusega koostöölepingu, sealhulgas elektroonikaromude transportimiseks ja elektroonikaromude eelnevalks sortimiseks kogumispunktides korduskasutuse eesmärgil.

(3) Tootja peab korduskasutuseks sobiva elektroonikaromu korduskasutuskeskusele üle andma tasuta.

(4) Tootja peab seadme, mis on korduskasutuseks sobimatu ja mida ei ole korduskasutuskeskusel võimalik müüa või tasuta ära anda, sealhulgas annetada, tagasi võtma tasuta.

(5) Tootja peab säilitama elektri- ja elektroonikaseadme kasutusjuhendit vähemalt kümme aastat pärast elektri- ja elektroonikaseadme turule laskmist.

(6) Tootja peab tagama elektri- ja elektroonikaseadme kasutusjuhendi tasuta kättesaadavuse korduskasutuskeskusele ja seadme kasutajale.

(7) Isikule, kes võtab jäätmevaldajalt vastu elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmeid, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikeid 1–4.

§ 26²⁰. Korduskasutuskeskuse kohustused elektroonikaromude korduskasutusse andmisel

(1) Korduskasutuskeskus tohib korduskasutusse suunata üksnes sellise elektroonikaromu, mis vastab käesoleva seaduse § 26¹⁸lõike 6 alusel sätestatud nõuetele.

(2) Korduskasutuskeskus tagab, et teistele isikutele korduskasutuse eesmärgil kättesaadavaks tehtud elektroonikaromu kohta on selle ostjale või saajale antud teave, et seade on korduskasutusse suunatud seade.

(3) Korduskasutuskeskus peab andma igale müüdavale või annetatavale seadmele müügigarantii vähemalt kuus kuud.

(4) Korduskasutuskeskus peab talle üleantud elektroonikaromude, kõikide elektroonikaromu korduskasutuseks ettevalmistamise toimingute ning korduskasutuseks ettevalmistatud seadmete müümise ja annetamise arvestust.

(5) Iga elektroonikaromu peab olema tähistatud nii, et on võimalik jälgida selle seadme liikumist korduskasutuseks ettevalmistamise toimingute etappides kuni seadme müümiseni või annetamiseni.

(6) Korduskasutuskeskus peab esitama probleemtooteregistrile andmed kõigi talle korduskasutuseks ettevalmistamiseks kalendriaasta jooksul üleantud elektroonikaromude kohta, mis on müüdüd või annetatud kasutatud elektroonikaseadmetena. Aruannet ei tule esitada, kui tootjate ühendus ja korduskasutuskeskus lepivad kokku, et aruande esitab tootjate ühendus.

(7) Kui korduskasutuskeskus korraldab ise elektroonikaromu kogumispunktides eelsortimist ja transportimist, peab tal olema jäätmeluba elektroonikaromude kogumiseks, veoks ja taaskasutamiseks.

(8) Kui korduskasutuskeskus korraldab ise ainult elektroonikaromude transportimist või teeb korduskasutuseks ettevalmistustoiminguid, peab tal olema registreerimistõend käesoleva seaduse § 74 lõike 1 punkti 4 või 5 kohaseks tegevuseks.”;

24)paragrahvi 27 lõiget 1²täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) seadmed, mis on vajalikud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks otstarbeks mõeldud relvad, laskemoon ja sõjavarustus.”;

25)paragrahvi 28 täiendatakse lõigetega 4–6 järgmises sõnastuses:

„(4) Jäätmevaldaja vastutus jäätmete käitlemise eest lõppeb ja läheb üle, kui uuel jäätmevaldajal on vastavate jäätmete käitlemiseks jäätmeluba, komplekssluba või registreerimistõend.

(5) Kui jäätmevaldaja annab jäätmed üle jäätmete käitluseks selleks õigust mitteomavale isikule, vastutab jäätmete käitluse eest jäätmevaldaja.

(6) Jäätmete vedamisel ei lähe vastutus jäätmete käitlemise eest üle jäätmevedajale, kui ta ei ole jäätmevaldaja.”;

26)seaduse 2. peatüki 3. jagu täiendatakse §-ga 59¹järgmises sõnastuses:

„§ 59¹. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaldamine

Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.”;

27)paragrahvi 64 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata füüsilise isiku suhtes kodumajapidamises tekkivate ja päästeasutuse suhtes päästetööl kogutud ohtlike jäätmete üleandmisel jäätmekäitlejale.”;

28)seaduse 11. peatükki täiendatakse §-ga 119⁵järgmises sõnastuses:

„§ 119⁵. Järelevalve erisus kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete veol

Elektroonikaromudeks peetavate kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete nõuetekohase analüüsi ja kontrolli kulud, sealhulgas ladustamiskulud, võib järelevalveasutus sisse nõuda tootjalt, tema nimel tegutsevalt kolmandalt isikult või teiselt isikult, kes korraldab selliste kasutatud elektri- ja elektroonikaseadmete saatmist, mida arvatakse olevat elektroonikaromud.”;

29)paragrahv 124¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 124¹. Probleemtoote tootja registreerimise kohustuse täitmata jätmise ja tootja volitatud esindaja määramata jätmise

(1) Tootjale pandud registreerimise kohustuse täitmata jätmise eest või teises Euroopa Liidu liikmesriigis probleemtoote turule laskmisel tootja volitatud esindaja määramata jätmise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 250 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahaträhviga kuni 25 600 eurot.”;

30)paragrahvi 136³punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.”.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punkt 16 jõustub 2018. aasta 15. augustil.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees